

REDACȚIUNEA.
SIBIU, PIATA MARE NR. 20.
TELEFON NR. 226.
Biserici neromanate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie
înserate
Se primesc la Administrație
Brazov și la următoarele
BUCURII DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.
Max. Augenstein & Emmer Las-
ner, Heinrich Sobisch, A. O-
peltz Nechil, Anton Orpelik.
In Bucaresta la A. V. Golber-
ger, Khasin Hornat, Iuliu Le-
opold (VII) Krasseber-Körut.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 10 bani
pe o lună 200. Publicarii
mai scuze după tariful și la voia
a. — RECLAME pe pagina
a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
Abonamente pentru Anul-0222:
Pe un an 24 cor., pe 6 luni 13 cor.,
pe 3 luni 7 cor., pe 15 zile 4 cor.
Pentru Românii și Sârbi:
Pe un an 40 cor., pe 6 luni 20 cor.,
pe 3 luni 10 cor., pe 15 zile 4 cor.
Pe un an 40 cor., pe 6 luni 20 cor.,
pe 3 luni 10 cor., pe 15 zile 4 cor.
Se prenumără la toate
cile postale din țară și
afară și la d-ii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața
Bărgul Inului Nr. 30. oraș.
I. Pe un an 24 cor., pe 6
luni 13 cor., pe 3 luni 7 cor.
Oa dăsu! soc. a: Pe un an
cor., pe 6 luni 12 cor.,
pe 3 luni 6 cor. — Un an
pînă 10 bani. — Atât abuz
mentele. Oeș și inserții
sunt a se plăti înainte.

Nr. 24.

Brașov, Luni-Marti 2 (15) Februarie

1910.

Până și în Germania. Revista germană »Zukunft«, aceia care pornise și campania în contra principelui Eulenburg și soții, scrie acum de pericolul ovrlesc în Germania. Sub titlul »Un progres al masselor ovrerești« arată cu cifre statistice înmulțirea ovreilor în Germania, mai ales în viața intelectuală. Cu toate că ovreii sunt 1 1/4% al populației, la școlile reale și la gimnaziile elevii sânt câte 10—20% ovrei, ba la Berlin, Frankfurt și Breslau sunt chiar și 50%. Din 10.000 ovrei, la universitate sunt 160, pe când din 10.000 evanghelici sunt numai 25 și din 10.000 catolici numai 13. Proporția normală ar fi 80—90 germani și 1 ovreu, dar între 80 de profesori universitari 12 sunt ovrei. La judecătoriile provinciale din Berlin sunt 16% ovrei, la cele oficiale 11%. În crașele mari, ca Berlinul, Breslau și Frankfurt sunt mai mulți procurori ovrei decât germani. Mare-i și numărul medicilor ovrei.

Aceasta mare îmbulzeală a ovreilor pe cariere intelectuale, pe lângă industrialismul și capitalismul lor, înșiră grijă chiar și revistei »Zukunft«. Ovreeii câștigă tot mai multă influență asupra vieții publice, și aceasta influență este nespuse de primejdioasă, deoarece ovreul toate le judecă din punctul de vedere al comerțului. El e înainte de toate un »handl«: ce se poate câștiga? Conștient sau inconștient întrebarea aceasta i se prezintă întâiașdată, dacă e vorba de a alega cariera sau de căsătorie, când distrează sau se distrează, deopotrivă.

Dacă ovreeii vor cuceri progresiv cum ne putem aștepta, posturile de conducere în viața intelectuală, într-o bună dimineață ne vom pomeni cu stăpânire financiară și intelectuală ovreiască, aci acasă, la noi. Elementele neovreești ale populației vor fi cei tolerați și o să vorbim cu stimă despre supremația ovreiască.

»Zukunft« propune, drept apărare »amestecarea sângelui«. »Alldeutsches Tagblatt« din Berlin, care și zice »umbestehbare Zeitung« trage la îndoială efectele măsurii.

Biserici — în stil românesc!

Semnul de exclamație e pus în titlul nu pentru a prinde atenția, ci pentru a exprima o pretenziune, un postulat, o dorință fierbinte.

Zilele trecute am primit la redacție o broșurică a episcopului romano-catolic, Netzhammer, din București. În broșurică era istoria scurtă a bisericii greco-catolice din București, ce s-a sfințit în luna trecută. O biserică nu prea mare, și nu monumentală, dar foarte estetică, și mai ales zidită într-un stil foarte românesc. Episcopul Netzhammer ne spune însuși, câtă grijă a avut, ca toate regulile stilului românesc în zidirea de biserică, să fie observate cu cea mai mare rigoare și curățenie. Astfel în felul ei, — în proporții mai reduse — biserică românilor uniți din București e o capodoperă de biserică românească.

Episcopul strein vorbește cu mare entuziasm de frumșetea stilului românesc, și spune că deși avea un plan minunat pentru o biserică în stil occidental, monumentală, a preferit fișterea bisericii românească, fiind mult mai arătătoare și mai potrivită cu ceremonialul răsăritean!! Episcopul ne vorbește apoi despre marea mulțumire sufletească, ce-o are un înalțător de biserică.

De aceeași mulțumire sufletească ar putea vorbi la noi o mulțime de oameni, cu deosebire preoții noștri de la țeară, dar, durere, mare durere. Abia doi-trei dacă ar putea vorbi cu același entuziasm despre frumșetea stilului românesc al bisericilor, ce au înălțat cu multă trudă și cu multă ambiție! Iti vine să plângi umblând prin satele noastre și văzând în toate locurile niște zidiri diforme, fără de nici un stil pronunțat, scumpe dar fără cât de puțină majestate și evlavie. De stil românesc nici vorbă. Ba

în Maramureș, mai ales în ce privește aranjamentul din lăuntru, foarte multe biserici sunt imitații după bisericile catolice, fără iconostas. Și ce sume enorme se cheltuiesc din sărăcia noastră pentru biserici! În ținutul grănițaresc al Năsăudului, astăzi unul din cele mai nevoiașe ținuturi românești, care sărăcește pe zi ce merge, se clădesc biserici cu cheltuială de 50—800 mii de coroane, aproape în fiecare sat. De-o vreme încoace par-că s-a înrădăcinat credința în sânul preoțimei noastre, că cel mai mare merit, ce poate să-și facă un preot — pentru a câștiga simpatiile celor »din centru«, — este o biserică nouă, de piatră, cu turn și cu tavan. În ce stil și cu ce frumșeță, n-are a face! Dacă o fi chiar o harababură de stil catolic-sărbesc-armean, tot e ceva, numai să fie o biserică solidă, de piatră; astfel se gândesc cei mai mulți.

Decât aceste corcitură de zidiri însă de-o miie de ori mai bine vechile noastre bisericele de lemn, cu clopotniță, cu tindă, cu sfinți sgâiați și bălauri pe pereți. Acestea sunt incalte românești, — și banii s-ar fi putut cheltui mai cu folos pe școala darăpanată, a cărei susținere ar putea fi socotită de un merit cel puțin tot așa de mare ca și zidirea de biserică, la conferirea de distincții bisericesti.

Bine înțeles nu vrem să învinuim preoțimea pentru lipsa de românism în zidirea de biserici. Când e vorba să facă acest lucru au atâtea și atâtea gânduri și năcazuri preoții noștri, încât nu e mirare dacă nu-și mai bat capul cu stiluri. Cei mai mulți nici n-au de unde să cunoască adevăratul stil de zidire românească, și poate nici n-ar găsi zidari pricepuți. Preoțimea noastră nu poate fi învinuită.

Dar ce ușor ne-ar putea scoate din năcaz — »centrul«. La archi-

diecesa din Blaj știm că există postul de »inginer archidiecezan«, cu menirea de a face planuri de zidire și de a veghea asupra executării planurilor. Poate și celelalte diecese își au inginerii-architecți ai lor. Ce ușor ar putea compune inginerii aceștia un plan tipic de biserică românească, cu »preliminar« de cheltueli, și să stăruiască (mitroclitii noștri ar putea da o circulară) ca bisericile dela țeară să fie zidite după acel plan de model! S-ar putea adopta eventual pe deaintregul planul bisericii unite din București!

Mulți dintre cei de altă părere, și mai vârtos ceata cea mare a celor greu de mișcat, va începe numai decât cu obiecțiunea: cheltuelile..

Greșesc acei cari se tem de cheltueli. Bisericile românești nu sunt mai scumpe; doar cu puțin. În România la țeară se zidesc biserici minunate cu 30—40 mii lei. Biserici zugrăvite până 'n cel mai mic colțișor, cu boltitură și cupole!

Apoi, pentru ca să fie mai ieftină zidirea și să fie condusă de oameni pricepuți, la noi s-ar putea constitui o societate de zidari, și s-ar putea chema în fruntea ei câțiva meșteri buni din România. Pe lângă alte foloase, câte parale scumpe n-ar rămânea astfel tot în mâni românești!!

Pictori, zugravi — problema zugrăvirei e de căpetenie în stilul arhitectonic românesc — avem de ai noștri destui, chiar artiști de mare nume, ca Smigelschi, ca Simionescu din Lugoj și alții.

Cu alt »însă« ne-ar întâmpina cei cu frica de înnoiri, și cu credința deșertă în »conservatismul« țaranului român. Greșesc și aceștia.

Nu ne vine să credem că țaranului român i-ar plăcea mai mult bisericile în corcitură de stil în care

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pribegirea în România.

Amintiri de St. I.

În seara după cucerirea Sibiului de maghiari, Boița băjbaia de refugiați: soldați fără arme, invalizi, domni și doamne, gardiști sași din Sibiu, femei și copii cu bagajii în spate se adăpost-au aci peste noapte, ca în zori de zi să plece într-o învâlmășală nedescriptibilă de care cu munițiune, camioane trase de cătră patru cai, încărcate cu arhivele comandei generale și cu banii și arhivele națiunii săsești sau mai bine zis a »fondului regiuc«.

În noianul acesta de vehicule înainta și căruța noastră încărcată cu bagajii și cu copiii mici ai unui domn din Zlagna, carele, ce e drept, își arvunise un car »țărăresc«, cu care se plece spre Turnu-roșu și așa mai departe, dar țărănul văzând primejdia, îi reînpoiașe arvuna și astfel acest domn după o rugămințe fierbinte a soției sale se învoi cu tata să-i transpoarte bagajul și pe mititeii până la Căneni, iară noi precum și el o luarăm pe jos până la stațiunea hotărâtă.

Drumul dela Turnu-roșu pe lângă Olt era pe atunci foarte îngust. Pe deo-

parte stânci tăiate perpendicular, pe de altă parte Oltul cu țărmerile lui înalte, sgomotos și turbure ar fi putut inspira unui poet o elegie tragică relativă la situațiunea pozițiunii naturale și la îmbulzeala de oameni, de cară și cai ce puteau înainta numai în pas în tot momentul expuși a se prăbuși în valurile turburoase ale bătrânului fluviu.

Cu chiu cu vai iată-ne în fine la mal, dinpotriva căruia peste Olt se găsea atunci sătuțul primitiv, cu un singur han, Căneni. Cu mare grijă trecem pe o luntre plutitoare, spre locul de adăpost. Când era aproape de țăr, camionul, în care se transporta archiva și averea în bani săsească, o roată dela camion din cauza povârnișului se ridicase așa de tare, încât era p'aci, p'aci să se răstoarne carul în Olt. În acest moment tata, carele era un colos de om, înalt și spătos, fiind în apropiere, apăsă asupra roții încât carul recăpătându-și echilibrul, eși la mal. Dar ce să vezi și să te miri! Comesul de atunci al națiunii săsești, Salmen, zise zimbund! »Lasă pârinc, căci nu sunt bani românești! Bătrânul preot esas erat, apostrofă pe îngâmfatul sas cu cuvintele: »Ba da, și românești sunt, de vreme ce mulți români au muncit din greu ca să puteți grămădi voi atâtea avere.«

Cam pe la amiază ne odihnim noi

și sârmanii cai în preajma hanului, care era tixit de lume. Ta'a stătu în han toată noaptea mai mult în picioare decât șezând, iar pe noi, căci se alipise de tata și vărul Ioan Popovici, că e rămasese în Sibiu după depărtarea noastră spre Boița, ne așeză în căruță acoperindu-ne cu paie și cu fân să nu înghețăm.

A doua zi des de dimineață ne trezi bunul bătrân cu cuvintele »sus copii! Dar sus, dacă poți, căci ne înghețase picioarele de nu le mai puteam mișca. Un ciubăr de apă din Olt ne desmorți și apoi hai la drum înainte spre Curtea de Argeș. Acest drum prăpăstios de munte, era uneori atâtea de prețipis, încât, ca să poată înainta omul cu căruța, erau așezate blane transversal peste prum, ferindu-se astfel omul de prăbușire printre petroae și stânci. Cam pe la miezul nopții nimerirăm la un han de munte în această solitudine ne mai văzută de ochii noștri.

De aci din mijlocul muntelui zărim în depărtare considerabilă înălțându-se flacări, cari se reflectau asupra brazilor de munte cu atâtea țarie, încât ni-se prezenta ochilor o admirabilă panoramă. Bătrânul preot oftând din adânc, exclamă: »Uitați-vă băeți, cum se părjolește nenorocita noastră țară!« Ardea adevărat frumosul și populatul sat grăniceresc Veștem, pe cum se șie.

Aci în hanul de munte găsirăm o odaie bine încălzită, niște pâstramă de oaie, cam rancedă. Cu chiu cu vai ne dete hangița și vreo câteva ouă, cu care ne astămpărarăm toamea de lup după o călătorie atâtea de grea; înghițirăm și câteva pahare de vin bun, care ni-se păru mai delicios ca nectarul zeilor din Olimp. Zdrobiți de drum și cuprinși de căldură adormirăm pe niște piciuri miserabile, aster-nute cu niște covoare țărănești învechite, pentru ca a doua zi să ne trezim împodobii cu parasiți care ne pișeau amarnic. Căii avură adăpost mai bun ca în Căneni sub un frunzar construit din cloambe de mestecăc și brad.

După o călătorie destul de anevoioasă pe drumul cunoscut cetitorului, iată-ne în preajma minunatului monument artistic, care abia își află părechea undeva în toată Europa, al piosului voevod Neagoe. Eram la poarta monăstirei Curtea de Argeș. Tata, îmbrăcându-se în ornatul său preoțesc, intră în mânăstire prezentându-se egumenului. Acesta dispuse a se deschide biserică, dând ordin unui călugăr să ne conducă arătându-ne minunata construcție și în interior.

Buimăciti înholbam ochii, și nu știam ce să admirăm mai mult: icoanele întraurite dela altar, arabescurile de pe pereți și padiment sau ciopliturile în peatră dela

e zidesc acum aproape toate, — de-
ât bisericile în stil românesc, ca și
catedrala din Sibiu bunăoară. Chiar
dacă-i vorba de conservatism, cu ve-
chile biserici de lemn, are mult mai
mare asemănare stilul oriental-romă-
nesc, (tinda, clopotnița, zugrăveala,
brâu) decât cu amestecătura de stil,
dela modă!! Teranul nu credem că
s-ar împotrivi, dovadă ne sunt unele
părți bănațene. Poate unii preoți ar
fi mai greu de scos din gusturile lor.

Negreșit, un exemplu bun, o bi-
serică adevărat românească din cutare
sat, frumoasă și nu prea scumpă, ar
ademeni mult și pe cei din satele din
jur. În Gherla s'a zidit catedrala în
stil românesc, și se zice că satele din
jur s-au „ambitionat“ și ele. Cate-
drala din Sibiu ar putea fi deaseme-
nea un puternic imbold, și un puter-
nic mijloc de argumentare, față de
cei — conservativi.

O mulțime de biserici s'au zidit
în timpul din urmă și neconținut ne
vin la ziar rapoarte dela sfîntiri de
biserică, dar nici într'un raport nu
găsim „amintit cu deosebită laudă“
frumsețile stilului românesc, în care
a fost zidită biserică. Spațios, lumi-
nos, repartiții — și atât.

O sinceră durere te cuprinde, vâ-
zând că tocmai în cetatea noastră cea
mai puternică, în biserică, nu ne-am
știut manifesta românismul prin forme
și datini particulare, nu ne-am știut
da expresie caracterului nostru pro-
priu, arătând și prin asta, că suntem
un neam aparte. Era și mai național
și mai frumos stilul de care vorbim!

Și dacă asupra trecutului nu se
mai poate reveni, am dori ca cel pu-
țin în viitor să nu mai pierdem, ce
atâta vreme am tot pierdut, fără să
ne dăm seama. În cel mai apropiat
viitor!

De pildă nu peste mult, vrednicii
poporeni gr. cat. din Cluj în frunte
cu vrednicii lor fruntași din loc, vor
avea parte de aceiași mulțumire su-
fletească ca și episcopul din București,
clădind o biserică mare și impozantă
cu vre-o 500.000 cor. cheltuială. Ce
păcat ar fi — mai cu seamă după un
alt păcat, când în orașul cu abia vre-o
8—9000 suflete românești se va în-
ființa o diecesă gr. ort. săracă, pe
lângă biserică scumpă gr. cat. în loc
de-a o înființa la Baia-mare sau la
Sighetul-Marmației — să nu se zidea-
scă acea biserică în stil românesc a-
devărat!

În programul nostru cultural, din
zi în zi tot mai mult accentuat decât
cel politic, ar trebui să cuprindem
problema tratată la punct 1.

La situație.

Disolvarea partidului constituțional
Comitetul executiv al partidului constitu-
țional a ținut Sâmbătă seara o lungă con-
ferință la care au luat parte toți membrii
comitetului. S'a hotărât convocarea pe Luni
a unei conferințe de partid, în care se va
propune *disolvarea partidului constitu-
țional*. Au fost și voturi pentru menținerea
partidului. Conte Andrássy a declarat
însă că partidul nu poate face opoziție
unui guvern liberal compus din elemente
67-iste și nu are deci rațiune de a fi ca
partid independent. Această declarație a
fost primită cu aprobări de majoritate. S'a
hotărât ca după disolvarea partidului să
se aleagă trei membrii, cari vor intra în
legături cu noul partid guvernamental im-
punându-și influența la alcătuirea progra-
mului. Aceasta pare a fi o formulă pentru
ca membrii partidului constituțional să fie
atrași în noul partid.

Noul partid guvernamental. Pregăti-
rile pentru înjghebarea noului partid gu-
vernamental continuă — cu șanse bune.
»Pester Lloyd« e informat că în provincie
se manifestă o viață aderentă față de con-
stituirea noului partid. Conte Stefan
Tisza va prezenta în conferința de astăzi
ce se va ține în biroul prim-ministrului,
apelul-program, care va fi lansat în aju-
nul constituirii noului partid.

*Conferențele celor două fracțiuni in-
dependente,* cari s-au ținut cu scop de a
realiza o cooperare a partidului justhst
cu cel kossuthist în vederea alegerilor
apropiate, n-au avut rezultatul dorit și e
mai mult ca sigur, că ambele partide vor
intra separat în lupta electorală. Delegații
justhiști au declarat după conferința de
Sâmbătă, că continuarea conferențelor cu
kossuthiști nu mai are nici o noimă.

*Hotărârea puterilor în chestiunea cre-
tană.* Consiliul puterilor protectoare au în-
mănat comisiunii executive a insulei Creta
o notă, care interzice deputaților cretani
de a lua parte la alegerile grecești. În ca-
zul contrar, puterile sunt hotărâte a lua
măsuri efective.

Serbări naționale și artistice.

Craiova, 27 Ian. st. v. 1910.

Aniversarea memorabilei zile de 24
ianuarie 1859, în care s-a pus temelie sta-
tului român ce astăzi și prin el viitoriu-
lui românilor, s-a serbat și anul acesta
cu multă însuflețire la liceu, la gimnaziul
clasic și cel militar, și la alte școli,
precum și în cazarmă, deși în mod ofi-
cial n-au luat parte nici autoritățile, nici
armata, și nu s-a făcut nici te-deum, se
vede pentru că era Duminecă. Orașul a
fost împodobit pe stratele principale cu

stindarde. La liceu, în sala amfiteatrului,
d-l profesor de istorie Șt. Ciuceanu, a țin-
ut o frumoasă cuvântare despre însem-
nătatea zilei; elevii au declamat și au cân-
tat cântece naționale, în asistența unui
numeros public.

Secțiunea craioveană a Ligei cultu-
rale, învovățită din partea tinerilor de
prea puțină energie și activitate, a dat în
acea sară un îmbucurător semn de viață,
mulțumită comisiunii însărcinate cu or-
ganizarea serbării, în fruntea căruia se
afă d-l doctor I. Drăgescu, bătrân acum,
dar cu inima tot tânără. Deși comisiu-
nea n-a reușit din cauze politice, a în-
truni în sala teatrului marcante persoane
la cari a făcut apel, din București și din
Transilvania, afară de d-na Triteanu, care,
deși indispusă, n-a voit a ne lipsi de rara
plăcere de a o auzi și a o admira în că-
teva bucăți clasice și naționale, executate
cu mult talent și cu multă artă.

Serbarea s-a început, ca de obicei,
prin imnul regal, după care doctorul Dră-
gescu comunică telegrama d-lui secretar
al ministerului cultelor, și răspunsurile
părintelui V. Lucaciu și a domnului Octa-
vian Goga, prin care aceștia fac cunoscut
că, primul din cauze familiare, iar alții
din cauze politice, nu pot lua parte la ser-
bare cu toată dorința ce au, cum se ex-
primă iubitul poet al Ardealului, de a pe-
trece câteva ore de adevărată fericire și li-
bertate în mijlocul craiovenilor. După vor-
birea doctorului, scurată dar plină de en-
tuziasm pentru idealul național, a cadrat
minuat de bine imnul nemuritorului Andrei
Mureșian »Deșteaptă-te Române«, cântat de
corul bisericii catedrale Madona-Dudu,
sub conducerea măestrului său V. Cotă-
rescu. Au urmat apoi cântecele »privighe-
toarei Ardealului«, a d-nei Triteanu, acom-
paniate la piano de d-na Bazeli, măestra
de muzică a externatului secundar de fete
și răsplătite cu coroane de flori și cu a-
plauze călduroase, un quartet de vioare al
elevilor școlii normale de învățători, exe-
cutat cu mult talent, și danțurile »ro-
mana« și »romanul«, jucate de elevii ace-
leiași școlii, în costume naționale, bă-bă-
tești și femeiești. Deprinderile, de cari au
dat probe elevii acestei școlii, atât acum
cât și în alți ani la această serbare, arată
îngrijirea, în care se face educațiunea na-
țională în această școală. Publicul, de care,
ca rar altădată, era plină sala teatrului,
a dus cu sine cele mai plăcute impresii.

Altă plăcută sară am avut în această
săptămână la a 55-a audițiune a societății
muzicale »Hora«. Această audițiune a fost
poate cea mai frumoasă probă de progre-
sul societății, la care afară de spiritul arti-
stic și de zelul, cu care e condusă, foarte
mult a contribuit în timpul din urmă în-
grijirea și sprijinul dat de doamna și d-l
N. Romanescu. Deși d-sa face parte din
stratul de sus al societății atât prin cul-
tura cât și prin pozițiunea sa socială ca
flică de general și ca soție a marelui pro-
prietar și meritosului fost primar al Cra-
iovei, d-l N. Romanescu, această nobilă
matroană nu s-a sfîit a da sprijinul său
acestei societăți democratice, asistând în
toate acțiunile ei, și la începutul anului,
în prima audițiune, cântând însași la
piano, îmbrăcată într-un simplu și elegant
costum național. În ultima audițiune, d-na
Romanescu a adas din București, pentru

această sară, pe d-na Lucia Rozand Colo-
meri, care a încântat publicul prin arta
sa de a zice și a cânta poezii. Pentru în-
tâia oară am auzit iară Doina lui Coș-
buc, zisă cu o distinsă artă de d-na Ro-
sand în costum național și acompaniată de
sunetul suav al flautului. Cuvintele și mo-
dul de a le spune erau o a mirabilă in-
terpretare a doinei cântate din flaut. A-
ceasta, împreună cu o altă baladă a d-lui
Coșbuc »Ideal«, cu un fragment din »Dum-
brava roșie« de Vasile Alexandri și un
monolog comic, zise de d-na Rosand, a dat
sării un adevărat aer de sărbătoare, la
care nu puțin au contribuit și cântecele
corului mixt al societății: »Negruța«, »Eu
mă duc codrul rămâne« de Dimitriu și
»Răsunetul Ardealului« de Vidu, și cu
deosebire câteva bucăți executate pe vioară
de tânărul Nestorescu, și solo, cu vocea,
de tânărul Tălpășanu. Rar am auzit un
bariton cu o voce atât de limpede, de
plină și sonoră, și cu expresiune atât de
naturală. M-am mirat, când am aflat, că
acost tânăr n-a făcut nici măcar un an
de conservator muzical. E păcat și daună,
că asemeni daruri a e naturii, cari prin
cultură ar ajunge celebrități artistice, se
pierd din lipsa de mijloace materiale.

Coresp.

Stările din Făgăraș.

(Fine).

În vara anului penultim d-l Șenchea
interpelat de președintele d-l vicar — în
ființa de față a avocatului Dr. Popescu, a
învățătorului Berescu, a judelei reg. Bedő
și a altora, că pentru ce nu face proce-
sele verbale și pentru ce nu vine la se-
diințele comitetului, d-sa a răspuns că
nu îi trebuie protocoale să meargă la dânsul
să le caute, că s'aruncale undeva în pod.
A vorbit cu atâta lipsă de respect și cu
ironie despre cauză, încât chiar judele
reg. Bedő, ca străin, s-a scandalizat de
acest răspuns cinic, înțat l-a caracterizat,
de față cu toți, după cum a meritat.

Sau nu e adevărat?

Să spună d-nii de mai sus.

Tot din aceste motive la adunarea
despărțământului, ținută vara trecută, pre-
ședintele desp. d-l vicar Macaveiu, și-a
dat demisiunea, dar la insistința lui Dr.
Șenchea, ca să nu iasă la iveală aceste și
alte păcate, demisiunea a fost retractată.

Și după toate acestea, protocolul
adunării generale din Voila nici până astăzi
n-a fost așternut la comitetul central.
Ori doară și acesta a ajuns soartea celor-
lalte — în pod?

Să mergem mai departe.

În comitatul nostru există un sub
comitet comitatenz al comitetului național.
Președinte era d-l vicar Macaveiu, sub a
cărui conducere țineam consfătuiri, de câte
ori cereau necesitățile.

D-lui Șenchea, cel cu talentul de a
se dori peste tot locul de conducător, i-a
trebuit să fie dânsul președinte. În 1908,
după adunarea generală comitatensă de
primăvară, d-sa intrunindu-se la bere cu
unii prieteni, la propunerea protopopului
Borzea, vicarul a fost dat din președinție
și înlocuit — așa între pahară — cu d-l
Șenchea.

Constataz, că aceasta întrunire, de
constituire, s-a ținut fără ca să fie cineva
avizat.

Întreb acum pe d-l Șenchea, că de
doi ani, de când s-a ales președinte, de
câte ori a convocat clubul comitatens, ca
să ne consultăm? Și ce a făcut în această
calitate de »președinte«...

Pardon! A făcut totuși un lucru de
mare însemnătate națională: a publicat
în toate foile românești, că dânsul a fost
ales de președinte al clubului comitatens
Sau nu e adevărat?

În urma acestei stări de lucruri de-
testabile, cauzate prin purcederea d-lui
Șenchea, comitetul central a însărcinat pe
d-l avocat Brau de Lemenyi, ca venind
la Făgăraș, să reconstituie clubul.

În scopul acesta d-l Lemenyi mă re-
cearcă ca în conțelegere cu factorii din
centru și din împrejurimea Făgărașului, să
statorim o zi pentru constituirea clubului.

Eu am aflat de necesar, ca înainte
de toate să ne consultăm noi cei din
centru, să ne afle d-l Lemenyi oarecum
înțelegi, și spre acest scop am lasat o
listă de convocare.

Ce să vezi însă?

D-l Șenchea deneagă subscrierea listei
și noi am purces fără dânsul. Dar la adu-
narea de constituire din 13 Decembrie
totuși a venit și a luat parte când am
ales din nou pe vicarul Macaveiu de pre-
ședinte.

cupola admirabil construită. Aci în această
biserică se găsește și racla sfinței Filotea.
Bătrânul preot se plecă și sărută mâna
înegrită a sfinței, dar pe noi nu fu în
stare a ne îndupleca a i urma exemplul,
scuzându-ne că noi nu putem sărută o
mână atât de înegrită. În fine părăsirăm
curtea mănăstirii spre a ne continua dru-
mul spre Pitești. Acest drum destul de
bine ținut după timpul d'atunci, îl percur-
serăm în mai bine de o jumătate de zi.
Drumul ce e drept era bun și fiind clima
mai călduroasă în țară, era uscat și chiar
presărat cu pulbere. Două incidente hazlii,
cari caracterizează deoparte situațiunea, de
alta pe oamenii acestei țări bogate, înan-
date de trupele muscălești, turcești și
acum și de cele austriace cele, din urmă
aflându-și refugiu aci, ni se iviră.

Întâlnind pe drum o femeie înaltă
bine făcută, îmbrăcată în pitorescul cos-
tumul din jurul Argeșului, o întrebă bătrâ-
nul, dacă sunt muscali prin localitățile
acestea. Ea luând cu mâna pulbere de jos
răspunse: »da«, și arătându-ne pulberea din
mână și scuturându înțat praful în vânt,
zise cu amărăciune: »iacă așa să se pul-
bere și ei! Se pare că bietul popor era
espus șicanelor obraznice ale bunilor pro-
tectori rusești. Mai târziu întâlnirăm pe
un moșneag, carele venea din spre Pitești.
Îl întrebă, dacă mai avem să mergem

mult până la Pitești. El ne răspunse la-
conic: »iacă așa o vale, un colnic și o gură
de pădure și pui mâna pe el«. Am și so-
sit la Pitești însă de-abia pe la șapte și
jumătate sara, pe când de la Argeș ple-
caserăm înainte de amiază. Sosiți la ba-
riera Piteștului, sentinelele rusești ne în-
trebară de pașport, și dacă avem arme în
cărută. Fiind pașportul în regulă, bunii
paznici ruși începură a scotoci prin cărută,
și dând de o pușcă străveche cu cremene,
moștenită de la strămoșul Baciu, carele
se pare că fusese un bun vânător, și trans-
misă de acesta moșului Stan măcelarul și
apoi eredită de fiul său popa Stan Iosifu,
ne-o confiscară, fără să considere reflec-
siunile bătrânului, că ea-i este o scumpă
moștenire, dar astăzi fără nici o valoare pra-
ctică. Rușii ne-o luară pronunțând, »stupai,
asta la noi«, făcându-și cruce și sărutând
mâna bătrânului preot.

În Pitești petrecurăm trei zile, la un
han miserabil, și destul de scump pentru
niște pribegi lipsiți. Protopopul Stan făcu
o vizită episcopului de Argeș, care pe atunci
își avea reședința în Pitești. Preotul ținu
să facă o vizită și Preșințitului din Pi-
tești și mă luă și pe mine, ca să-mi fac o
închuire, despre un episcop românesc.
Ne prezentă: bătrânul investit cu or-
natul său protopopes, și având la sine și
Singhelia (diploma de protopop) dată lui

de marele Șaguna. Acest, prelat încât îmi
aduc aminte, se prezenta destul de bine,
părea însă a fi de origine eșenică, cu ochii
vii, frunte proeminentă, și e-un nas coroi-
at, tipic rassei orientaliștilor.

Din convorbirea ce se dezvoltă mai
cu seamă relativ la situațiunea critică a
Transilvaniei, prelatul rusofil din creștet
până în tălpi menționă cu un fel de amă-
răciune pe George Barițiu redactorul »Ga-
zetei« zicând între altele că acest Barițiu
a criticat în convență cu *libertanși* din țară
în mai multe rânduri fără nici o bază pro-
tectoratului binefăcător al Sfinței Rusii. El
deci ar merita să fie surghiunit în Siberia
sau cel puțin spânzurat. Bătrânul preot se
încerca a informa pe învățătorul Archiereu
despre situațiunea critică a românilor din
Ardeal, susținând cu argumente puternice
pe Barițiu relevând meritele acestuia dis-
tins publicist. Dar înzadar, prelatul nu pu-
tea fi convins prin nici un fel de argu-
mente, ci din contră înăspriț își descărca
mânia și asupra bărbatilor din țară, cari
încercaseră un fel de revoluțiune fără nici
un succes. Astfel eșirăm din casa acestui
archiereu, carele dăruie tatălui meu vre-o
trei ruble rusești. După o petrecere de trei
zile în Pitești, plecărăm spre București.

Intreb acum, sunt acestea fapte și proceduri, cari trebuie să caracterizeze pe cei indivizi, cari voesc să fie conducători și cărora le stă la inimă interesele poporului român?

Sau nu e adevărat? Înca numai una din isprăvile acestui conducător național și critic politic.

Mai există în acest oraș o »Reuniune« a femeilor rom. gr. or. În fruntea acesteia totdeauna era o doamnă din societatea română locală și totdeauna a domni în sânul acestei reuniuni spiritul cel mai pacinic, căci domni, bărbați de conștiință, erau numai cu vot consultativ și nu se amestecau în conducerea reuniunii.

Devenind d-l Șenchea ca membru cu vot consultativ, d-sa nu s-a mulțumit cu atât, ci a voit să se facă stăvân și pe această reuniune.

În ședința comitetului reuniunii din 14 Martie 1909, nefiind mulțumit cu perspectiva ce i se îmbia, cu privire la alegerea viitoare a președinte, înzultă pe o d-nă în plenul ședinței, cu astfel de cuvinte cari între oameni cinstiți nu se pot spune, cuvinte pe cari le poți auzi numai la ușa portului. Și apoi de dragul conducerii tot în plenul acelei ședințe d-l Șenchea se ia la bătaie cu alt domn; doamnele indignate se speriate fug, lăsându-și fiecare în sala sale câte un obiect, iar d-l Dr. Șenchea răstăie pe câmpul de luptă.

Și nici cu atât nu s-a mulțumit. În ziua alegerii de președintă, adună vr-o 40 de femei din mahalalele Făgărașului, servitoare desculte, din loc și din jur, și după ce le tractează bine, se prezintă cu ele în ședința reuniunii.

La acea ședință am azistat și eu, și m-am mințit încă și alții, căci înaintea acestui cavaler, nu mai era sfântă cinstea nici unei femei.

Abia intrat cu acele femei îmbătate, s-a încins între ele o discuție încât la propunerea d-nei Elena Jiga, toate doamnele membre au părăsit sala, unde apoi d-nul Șenchea, s-a ales președintă și vice-președintă precum și pe cine a voit, cu acele femei.

Nevoind vechea cassieră și comitetul, să predea banii (15 mii) și registrele, celor aleși de d-l Șenchea și femeile — servitoare, — tot acest mare conducător și român, cu soția dimpreună fac arătare la înfrântul orașenesc, la vicecomitele și la baie la ministrul de interne unde de prezent se află cauza.

Să spună adv. Dr. Ioan Turcu, Dr. Megrea, Dr. Pandrea, preotul Nicolae Aron alții dacă acestea nu corespund adevărului. Sau mai bine să răspundă dosarul actelor dela judecătorie, unde cauza înzultului a fost rezolvată.

Acestea am ținut de necesar, ca să se înșir pe scurt ca răspuns la corespondența d-lui Șenchea.

Alte deducțiuni și concluziuni nu mai am. Ci ca de încheiere, o simplă vorbă am. — O repetez: »Cel ce șade în masă de sticlă, să nu arunce cu pietrii, în ce trece pe dinaintea casei.«

Primiți, D-le Redactor, asigurarea mea mea!

Făgăraș, Februarie 1910.

Dr. N. Șerban.

STIRI.

— 1 Februarie v.

Invitare. Text model pentru o invitație.

Anume noi, ca în aproape toate formele de viață socială, ne-am luat după obiceiuri și după nemți și în compunerea textelor pentru invitări la petreceri, la concert, la nunți, la adunări, etc., deși tocmai aceste texte pretind multă originalitate, fiind un fel de »idiotisme« în fiecare limbă. Pe lângă că le-am tradus verbal textele, apoi am mai păstrat până în ziua de azi, în traducerea românească, toate cuvintele și frazele din epoca latinistă. Va să zică nu numai că n-am adaptat spiritului limbii noastre, frazele, dar nici nu le-am reformat, nu le-am modernizat.

Un progres oare-care am mai putea constata în textul invitărilor la nuntă, și mai la drept, a »avisurilor« de nuntă, și în românește se face în formă de aviz, și sfârșit, ca un adaus, vine invitarea.) Și tot mai mult se generalizează forma în România, cu două coloane până la mijloc (părinții d-soarei de o parte, și părinții mamei de alta) și continuarea comună

(»ce se va serba, etc.). Atât mai slugarnic imităm celelalte forme de invitare, în special forma de invitare la petreceri.

Pentru ca măcar de-acum să avem și în privința aceasta obiceiurile noastre proprii și particulare, vom da aci ca model, un text de invitare românească, nu numai corect dar și frumos.

Întâi, pentru comparație, vom da textul obișnuit și urât:

»Inteligența română din V. are onoare (onorul) a Vă invita la reprezentarea corală-teatrală, ce o va aranja Marți în 2 Febr. st. v. în ziua de »Întâmpinarea Domnului«, în sala dela hotel B., spre scopul nou edificăndei bisericii.«

Românește bine, invitarea ar fi:

Marți, în 2 Febr., la hotel R., societatea română din V. va da o reprezentare cu cântece și teatru, în beneficiul sf. biserici ce se va zidi. La această reprezentare își ia voie a Vă invita pe dv. și st. familie.

Comitetul organizator.

Toate celelalte date se pot comunica în partea din jos a invitării, în propoziții separate:

Inceputul la orele 8 seara, precis.

(E greșită ordinea: precis la 8 oare)

Venitul curat este destinat în favoarea... e de tot greșit. Partea aceasta trebuie pusă în text, cum am arătat. »Venit curat« e o batjocură. Corect se zice: profit net. De ce apoi »destinat« — în loc de menit — dacă peste tot s'ar putea tolera fraza?

Despre contribuțiile generoase se va face dare de seamă, în publicitate.

E o pocitură »suprasolvirea« în loc contribuție, și »mariaimos« în loc de generos (nagyelkü felülfizetés!) apoi a »civita« (de-ar fi măcar: civita) »pe cale ziaristică«, și fraza de prisos »se primesc cu mulțumită«.

Intrarea: pentru persoană Cor. 2 pentru familie Cor. 5.

»Prețul de intrare« e o batjocură, după ungureșul »belépti díj«. Neamțul cel puțin zice: »Eintrittskarte«. Românește se zice apoi Cor: 2, iar nu 2 cor.

— Așadar, întâi și întâi nu este iertat să ne luăm după streini și tot ce este de pus în invitare să ne apucăm să spunem într-o răsufurare, așa ca și în textul citat pentru ilustrarea greșelii. Asta-i germanism. Românul are propoziții mai rupte; mai scurte și mai multe. În al doilea rând ce miri cu ce îndărătnicie se păstrează, ori cât de mult a fost luată în zeflemea, fraza: »inteligența română«, în loc de »societatea română«, sau și mai simplu: »românii din...« A »aranja« se zice de oada, de grădină, sau de o freză (-frizură), dar nici odată nu de ceva ce e viu, de ce e compus din oameni. În loc de vorba »o petrecere« se mai poate zice »va avea loc o petrecere«, sau, mai puțin frumos, dar încă tot nu greșit: »se va ținea o petrecere«, numai cât atunci nu trebuie indicat cine »aranjează...«. Tot așa, când e vorba de o petrecere mai intimă, mai puțin solemnă, s'ar putea zice: »vă invită cu drag«, în loc de »ne luăm voce« (foarte românesc și frumos!) sau »vă invită cu toată onoarea« (teljes tisztelettel). Astfel s'ar mai putea admite și textul următor:

»Marți, în 2 Febr., la hotel R (sub cerul senin, la școala rom.) va avea loc (— în sala frumos aranjată!...) o petrecere cu dans... La această petrecere Vă invită cu drag... Comitetul... (cu numele).

— Sperăm, că precum au dispărut din comitete cei trei secretari, ne mai vorbind de cele trei feluri de »președinți«, (controlori cam tot numai câte unul era...) asemenea vor dispărea rând pe rând și celelalte bazaconii neromânești.

»Salonul de convorbire« s'ă de-altfel deschis, cu plăcere, ori și cui pentru discuție.

Conferință. D-l Aurel P. Bănuțiu, directorul artistic al societății noastre teatrale, va ținea mâne (Marți) seara la orele 6 o conferință în Cluj. Față de această conferință se manifestă un mare interes din partea românilor clujeni.

Societatea comercianților români din Cluj își va ținea adunarea generală Dumi-

necă în 7/20 Februarie 1910 la 3 oare p. m. în localul secretariului său avocatul I. Lengeru. Invităm pe toți membrii și pe această cale.

I. Săbădeanu, președinte.

»Când vița tinăra înflorește«. Din Cluj ni se scrie: Piesa aceasta grandioasă a lui Björnson s'a reprezentat Vineri seara în teatrul din Cluj. Din prilejul acesta »patrioții« locali au luat hotărârea să împedecă reprezentarea piesei din motivele cunoscutte. Prin urmare ne-am fi putut aștepta la un frumos spectacol. Dar planul nu s'a realizat; s'a întâmplat de tot altfel. Aproape toată tinerimea română, sârbească, germană, în coaliție cu muncitorimea din Cluj, s'a prezintat într'un număr impunător, cam la vr'o 500, și făcând o caldă și entuziastă manifestație pe lângă Björnson, a dus la învingere genialitatea marelui poet. Inițiativa s'a dat de tinăra scriitor Emil Isac, care în conțelegere cu conducătorii partidului muncitorimeii din Cluj, a reușit să împedecă ponegrirea numelui unui mare artist. Să svonește, că »patrioții« locali o să răspundă impozantei manifestații — dar sperăm că orbia sufletească care a cuprins multe suflete — nu o să compromită cultura unui oraș întreg. Björnson poate să fie slab politician, dar ca poet este unul dintre cei mai mari. Și că poetul Björnson a putut să reușească, chiar și în Cluj, aceasta este o nouă dovadă că suveranitatea artei este respectată. ns.

Congregația comitatului Arad este convocată pe ziua de 19 Febr. st. n.

Distincțiune. Președintele țării Bucovina a conferit consilierului conzistorial, d-lui Dionisie cav. de Bejan și directorului dela școala populară din Clocucica, d-lui Alexandru Cantemir, medalia pentru patruzeci de ani de serviciu credincios.

Sinodul parohial din Zărnești în ședința sa din 24 Ianuarie v. a primit cu aclamațiune concluzul comitetului parohial, ca salariul celor patru învățători dela școala confesională să se întregiască cu începere dela 1 Ianuarie 1910 la minimum prescris de legea școlară.

Bal în costume românești. Asociațiunea națională Aradână invită la balul costumat (port național), care se va ținea la 3 Martie 1910 st. n. în sala hotelului »Crucă albă« din Arad. Protecțiile balului sunt Doamnele: Maria B. Baiulescu, Brașov, Catinca A. Bărseanu, Brașov, Aurelia I. Beleş, Arad, Maria Cosma, Sibiu, Aurelia Damian, Brad, Ecaterina Dogariu, Budapesta, Victoria Erdélyi, Orăștie, Ana Filip, Abrud, Elena Goldiș, Arad, Valeria de Herbay, Arad, Irene Hodza, Budapesta, Elena Hosszu Longin, Deva, Emilia Lucaciu, Sibiu, Blanca Lupu, Viena, Hormina Maniu, Lugos, Ecaterina Mezei, Budapesta, Eleftera Mihalyi, Dej, Zina Moga br. Pop, Arad, Iohanna Moldovan de Farkas, Sibiu, Ludmila Novacu, Biserica-Albă, Letiția Oncu, Arad, Aurelia Petrovițiu, Lugos, Silvia Plopu Budapesta, Eugenia C. Pop, Arad, Iosefina Pop, Budapesta, Malvina Popa, Viena, Elena G. Popoviciu, Lugos, Elena Săbădeanu, Brașov, Maria Șorban, Făgăraș, Luisa Sida, Budapesta, Elena Vaida-Voevod, Cluj, Anuța Vlad, Orăștie. Venitul este destinat pentru »Reuniunea femeilor din Arad și provincă« spre scopul zidirii internatului de fete în Arad Toate dăruirile rugăm a se trimite d-lui Dr. Cornel Iancu avocat în Arad, unde se dau și toate informațiile de lipsă. (Telefon Nr. 191).

O distincție binemeritată. La concursul aranjat luna trecută de redacțiunea revistei tarafurilor de lăutari din Ungaria pentru compunerea și esecutarea unui cântec nou popular, a obținut — precum aflăm cu plăcere — cunoscutul nostru prieten Gheorghe Dicu premiul prim, conferindu-se o medalie de aur.

Nou avocat român. Ni se scrie: Vineri în 11 Februarie a depus cenzura de avocat la tabla din Târgul-Mureșului Dr. Aurel Iuga, fiul preotului Constantin Iuga din comuna Negriștea (com. Selnoc-Dobăca.) Felicitări!

Se caută un biliard uzat, cu tacurile și bilele lui. Să fie în stare bună. Cei, cari au de vânzare un astfel de biliard, sunt rugați a se adresa administrației ziarului nostru.

Redacționale Din cauza sf. sâr-bători de mâne, ziarul nu va apare până Mercuri seara.

Avis! M. Radu, croitor Cluj, strada Jokai 2 își recomandă atelierul său de croitorie pentru dami.

Inștiințare.

Ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin ordinul său din 15 Ianuarie 1910 Nr. 144113—1909 a aprobat:

1. Orarul general și particular pentru școlile primare cu 1, 2 și 3 învățători.

2. Planul de învățământ și îndreptarul melodic pentru școlile primare din provincia metropolitană gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Aprobat din conferința episcopicească, ținută în 7 Septembrie st. n. 1909 Nr. 6693.

Balázsfalva 1909. Tipografia Seminarului teologic gr. cat. Opul întreg 4 cor.

Orarul se vinde:
Pentru școlile cu un învățător — 80
» » » doi » 120
» » » trei » 160
plus 20 fl. porto pentru fiecare.

La comandă să se spună apriat că se dorește un orar pentru școală cu un învățător ori cu mai mulți învățători. — Altcum se trimite întreagă colecția, ce costă 2.30 cor.

Atât Orarul cât și Planul de învățământ și îndreptarul melodic sunt obligatoare pentru toți.

Tipografia seminarială.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 14 Februarie. Primul ministru contele Khuen Hedervary a declarat unui colaborator al corespondenței croate, că e foarte mulțumit de atitudinea poporului croat față de noul guvern croat și că vede în aceasta un bun început pentru propășirea Croației. Primul ministru speră că, deși încet, se vor restabili raporturile în Croația.

Viena, 14 Febr. — După dorința guvernului ungar, câteva puncte din Constituția Bosniei au fost modificate. Primul ministru Hedervary s'a exprimat în termeni foarte optimiști despre noul partid guvernamental.

Viena, 14 Februarie. Printre ziaristii de aci circulă un protest cu privire la constituția Bosniei, după care discursurile în dietă sunt imune, dar dările de seamă relative din gazete pot fi urmărite pe cale de judecată. În acest pasaj al constituției bosniace ziarele văd o scădere adusă libertății presei.

Londra, 14 Febr. Primul ministru lord Asquith se va prezenta azi în audiență la rege pentru a-i supune conceptul discursului de deschidere a parlamentului. Asquit declară, că guvernul cere regelui garanții pentru reforma ce e de adus camerei. Dacă imediat după mesaj camera comenlor nu va lua în dezbateră budgetul se va produce o criză ministerială.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Ram.

Redactor respons.: Ioan Spudercu.

Inainte de nașterea copilului

tânăra mamă folosind Emulsiunea Scott, va căpăta puteri nouă. Efectul rapid și cu succes surprinde și bucură pe ori și cine.

Emulsiunea Scott

se mistue ușor și are un gust plăcut. O singură încercare vă va convinge cât de potrivită este emulsiunea lui Scot pentru astfel de casuri,

Emulsiunea lui Scott

delătură oboseala la alăptare înmulțește laptele și copilul va fi rumen și sănătos. Emulsiunea lui Scott, este cea mai neîntrecută emulsiune. — 1.

Veritabilă, numai în marea — pescarul — ce semn de garanție a procedurii lui Scott.
Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 baci.
Se căpăta în toate farmaciile.

Picături de stomac

BRADY:

provăzute cu marca *Sf. Maria* dela *Mariazell*, căror poporul le zice picături de stomac de *Mariazell*, s au valorat de 30 ani ca cea mai bună doftorie cu efect minunat la *durere de stomac*, ardere și *sgârșiri de stomac*, infundare, durere de cap, vomare, nesomn, lipsă de sânge, etc

Se capătă în toa e farmaciiile — O sticlă mare 1 cor. 10 filerl, o sticlă mică 80 filerl. 6 sticle ou 5 cor. 3 sticle mai cu 4 cor. 50 fil. trimite franco producentu

C. BRADY, farmacla „König von Ungaru“, Wien, I. Fleischmarkt I.

Grijiti să fie marca *Fecioara Maria* dela *Mariazell*, pe pachetarea roșie și subscrierea de pe chipul de alături.

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de canalizare dela școlalele centrale gr. or, române din Brașov, se va ținea *Sâmbătă în 6/19 Februarie 1910 la 4 oare după amiază în cancelaria Eforiei licitațiune cu oferte închise.*

Planurile și condițiunile să pot vedea în cancelaria Eforiei școlare în fiecare zi de lucru în oarele de birou dela 9—12 a. m. și dela 3—5 p. m.

Oferenții își vor înainta ofertele lor închise și provăzute cu un vadiu de 10% până cel mai târziu în 6/19 Februarie 1910 la 4 oare p. m. Ofertele înaintate mai târziu și supraofertele nu se iau în conziderare.

Brașov, în 9/22 Ian. 1910

Eforia școlalelor centrale gr. or. rom. Brașov. (3—5)

Nr. 25 — 1910.

CONCURS

Întreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la edificarea școlii gr. cat. edificându în *Budatelele (Budatelele p. v. Nagy Czég Budatelke, comitatul Kolozs, prin aceea se recercă să și înainteze ofertele în scris însoțite de 500 cor., adică cinci sute coroane, la curatorul parohiei gr. cat. din Budalke, cel mult până la 15 Martie 1910 la 12 oare din zi.*

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în conziderare.

Ofertele despre acestea lucrări și anume: Formularul de contract, condițiunile de edificare, preliminarul des; ese și planul aprobate de *Preavenatul Consistor Metropolitan la 3 Iunie, 1909 sub Nrul 3932* se pot studia zilnic la oficiul parohial gr. cat. din *Budatelke* între oarele 9—12 a. m. și 2—4 p. m.

Să observă, că a) reflectanții trebuie să aibă calificatie recerută și b) curatoratul își rezervă dreptul încredința întreprinderea aceluia, care li mai convine.

Budatelke (Budatelele) 1 Februarie 1910.

Ieronim Dănilă paroh gr. cat. Nr 923 (2 — 3).
Vasilie Filip curator primar

ZUGRAV ROMAN

Ma recomand on. clientele dela orașe și sate ca zugrav și văpsitor, în special On. preși și învățători, pentru zugrăvirea bisericilor și școlalelor, a cari mă angajez cu prețuri foarte modeste.

Cu stimă: **Nicolae Arsu,** zugrav-văpsitor român. Brașovul-vechiu Str. Bisericii 19 c.)

Se află lemne cioplite de brad

pentru coperișe, șuri, grajduri, grinzi, vanțuri, căpriori, din cauza lipsei de lez sunt vă cânzare cu prețuri moderate. — Informațiuni la administrația «Gazetei.»

Anunț de licitație.

În 21 și 22 Febr. st. n. 1910 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 8 Nov. 1908 până inclusive în 16 Iau. 1909 și anume: sub numărul 14946 — 1909 până inclusive cu Nr. 747 — 1909, al căror termin au expirat și nu s'au rescum-părat.

Licitația va avea loc în localul **Caslei de zăoage**, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: *Giuvaeriale, Ciarnornice de aur și argint și alte seule de aramă, Cioaie, Cositor, flanelle, haine bărb. tești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele.*

Vânzarea se face în bani gata.

Rescumpărarea sau înoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó 29 Nov. 1910.

Oficiul caslei de amanetare din Brașov

Pește sărat

de tot soiul, **Tarama, Icre roși, Măslina** cu prețul cel mai ieftin. Comande a se adresa la *Magazinul de Depozit al Băncei de credit ung. (Hittelbank) la Gara din Brașov. Telefon Nr. 323.*

Cursus Pieții Brașov.

Din 12 Ianuarie n. 1910

Bancnote rom. Cump.	18.84	Vând.	8.59
Argint român	18.70		18.90
Lire turcesci	21.50		21.80
Scris. fong. Albine 5%	100 —		21.18
Ruble Rusesci	253.50		255 —
Napoleondori.	19.06		16.5
Silbeni	11.30		11.40
Sărat germane	11.50		11.50

«Romana»

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salou.

„Romana“ dans de colină în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o înroducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cart mare, hârtie usă și tipar elegant, cu adausul unei ocle te note (musica „Romane“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Casă de locuit!

Se află de vânzare din mână liberă în *Zărnești* sub Nr. 580, situată în strada principală, nu de parte de pistă și acomodată, pentru biat sau prăvălie.

Casa constă din 2 odăi de locuit, cuhnă de iarnă, de vară și pivniță.

Se află zidiri economice precum: șură nouă de cărămidă și grajd, iară curtea este mare de 181 m² și grădina 401 m², unde se află aproximativ 80 de pomi tineri și roditori.

Condițiunile de vânzare se pot vedea la *Antista* comuna Zărnești, la *Binder Robert*, negustor în Zărnești, precum și la *Bolesch Heinrich*, notar în Ghimbav. (33, 2—3.)

Se caută pentru ROMANIA la domenii particulare 3—4 **brigadieri**

silvici, (erdőör) cu certificate bune de școală specială și practică.

Amatorii se vor adresa D-lui N. Radulescu, în Sinaia, Str. Furnica Nr. 26. — (905 1—10)

O vai!

Tusea, răgușala și flegma o vindecă iute și sigur

Trăiască

„Pastile alui Egger pentru piept“

are gust bun și nu strică apetitul. Per Karton 1 cor. și 2 coroane. Karton de probă 50 bani.

Deposit principal de trimitere: **Farmacia „Reichspalatin“**

Pastile Egger m'au vindecat!

Budapest, Váci-körut 17.

Tusea blăstămată o să mă înec!

Se capătă în Brașov: *Borsódó István, Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz in RKelemen, Victor Klein, Rudolf Kugler, Lang & Theil, droguer e, Eduard Neustädter, Heinrich G. Ober, Victor Roth, Stenner Frideric, Teutsch si Tartler, droguerie* eşnov: *lo-ef S heeser, Eugen Pasteiner, Dr. Poschs Erben, droguerie.*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté escuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

IN AUR, ARGINT SI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,

LITERATURĂ SI DIDACTICE

STATUTE.

FCI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ

DIFERITE FORMATE

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ SI DE MONTĂ

DUPĂ DORINȚĂ SI ÎN COLORI.

AVERTURĂ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de servicii.

BILANTURĂ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori, Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE SI DIVERSE

BILETE DE ÎNHORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazete Transilvaniei“ cu numărul a 10 flie se vinde la zaraful *Dumitru, Pop* la tnuageria de pe parcul *Rudlof* și la *Eremias Nepoții.*

ANUNCIURI

insertiuni și recl.

sunt a se adresa subscrierilor administrației, în casul pu- I cări n-ai amănunț mai mult

d. odată se face coadămie care creșce cu cât publicam se face mai de multe-ori.

Admi.istr. „Gazetei Transilvaniei“